

Наша СЛОВА

Газета выходзіць з сакавіка 1990 года

№ 22 (1277) 1 ЧЭРВЕНЯ 2016 г.

Феліксу Шкірманкову - 90

Фелікс ШКІРМАН-КОЎ нарадзіўся 27 траўня 1926 года ў Прапойску, сённяшнім Слаўгарадзе. Ён ветэран вайны, сябар Партыі БНФ ды ТБМ, літаратар, журналіст. У 2005 годзе быў адным з найстарэйшых дэлегатаў Кангрэсу дэмакратычных сілаў Беларусі.

Пятнаццацігадовым падлеткам Фелікс Шкірманкоў стаў у шэрагі абаронцаў Айчыны. У дваццаць адзін свядома ўступіў у КПСС. У 25 добраахвотна паехаў працаваць на Калыму. Яго вяртанне ў Беларусь супала з бурлівымі падзеямі распаду СССР.

З вяртаннем на радзіму вярнулася да Фелікса Шкірманкова і беларушчына. Яго паглынула грамадская дзейнасць. У 63 гады стаў ініцыятарам стварэння раённай арганізацыі "Дзеці Чарнобыля". У

64 выйшаў з партыі і ўступіў у Беларускі Народны Фронт.

Землякі абралі Фелікса Шкірманкова старшынём Слаўгарадскага гарадскога савета народных дэпутатаў.

Фелікс Шкірманкоў мае некалькі кніг рознага літаратурнага жанру. Сярод яго твораў - успаміны, замалёўкі, абразкі, "ваенныя" і "геалагічныя" апавяданні, паэтычная кніжка на расейскай мове, кнігі вершаў па-беларуску.

раў - успаміны, замалёўкі, абразкі, "ваенныя" і "геалагічныя" апавяданні, паэтычная кніжка на расейскай мове, кнігі вершаў па-беларуску.

Вікіпедыя.
(Фрагменты гутаркі журналіста РС з Ф. Шкірманковым чытайце на ст. 4.)

Віншуем Маю Яніцкую

Мая Міхайлаўна ЯНІЦКАЯ (22 траўня 1931, хутар Валянцінава, Пleshчаніцкі, цяпер Лагойскі раён, Менская вобласць) - беларускі мастацтвазнавец, кандыдат мастацтвазнаўства (1974). Сябар Беларускага саюза мастакоў (1975), актыўны сябар ТБМ імя Ф. Скарыны.

Скончыла Усесаюзны завочны інстытут савецкага гандлю ў Маскве (1955), аспірантуру Інстытута мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору НАН Беларусі па спецыяльнасці "Вывуленчае мастацтва" (1970). У 1971-74 гг. малодшы навуковы супрацоўнік ІМЭФ НАН Беларусі, у 1974-77 гг. у выдавецтве "Беларуская энцыклапедыя" (у 1975-76 гг. загадчык рэдакцыі "Збор помнікаў гісторыі і культуры Беларусі"). З 1978 г. старшы навуковы супрацоўнік ІМЭФ НАН Беларусі, з 1991 г. - Нацыянальна-навукова-асветнага цэнтра імя Ф. Скарыны, з 1997 г. - рэдакцыі мультымедычных тэхналогій Беларускага дзяржаўнага інстытута праблем культуры. Даследуе гісторыю беларускай культуры, у т. л. дэкаратыўна-прыкладнага і выяўленчага мастацтва. Аўтар кніг "Беларускае мастацкае шкло (XVI-XVIII стст.)" (1977), "Вытокі шкларобства Беларусі" (1980), "Фёдар Зільберт" (1980, творчы партрэт мастака-кераміста), "Беларускае мастацкае шкло XIX - пачатку XX стст." (1984), "Людміла Мягкова" (1984, творчы партрэт мастака), "Гісторыя шкляной вясёлкі" (1986), "Художественное стекло Советской Белоруссии" (1989). Першы аўтар фундаментальных артыкулаў па гісторыі розных відаў дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва ў шэрагу энцыклапедычных выданняў. Адзін з аўтараў навуковых рэдактараў і член рэдакцыі "Збору помнікаў гісторыі і культуры Беларусі" (1984-88) і серыйнага навуковага выдання "Вяртанне-1", "Вяртанне-2", "Вяртанне-3", "Вяртанне-4" (1992-97), адзін з аўтараў "Гісторыі беларуска-

га мастацтва" (т. 1-6, 1987-94), а таксама першага мультымедычнага выдання Беларускага інстытута праблем культуры "Беларуская культура. Лепшыя старонкі: Іканапіс. Традыцыйны касцюм. Архітэктура. 100 рарытэтаў з музеяў Беларусі" (2000). Аўтар шматлікіх артыкулаў у перыядычных выданнях Беларусі і Расіі, прысвечаных агляду выстаў розных відаў сучаснага беларускага мастацтва, аналізу твораў персанальных выстаў сучасных мастакоў Беларусі, а таксама складальнік каталогаў гэтых выстаў. Складальнік раздзела "Дэкаратыўна-прыкладнае мастацтва" да альбома-каталога "Беларускае мастацтва XX стагоддзя" (2003).

га мастацтва" (т. 1-6, 1987-94), а таксама першага мультымедычнага выдання Беларускага інстытута праблем культуры "Беларуская культура. Лепшыя старонкі: Іканапіс. Традыцыйны касцюм. Архітэктура. 100 рарытэтаў з музеяў Беларусі" (2000). Аўтар шматлікіх артыкулаў у перыядычных выданнях Беларусі і Расіі, прысвечаных агляду выстаў розных відаў сучаснага беларускага мастацтва, аналізу твораў персанальных выстаў сучасных мастакоў Беларусі, а таксама складальнік каталогаў гэтых выстаў. Складальнік раздзела "Дэкаратыўна-прыкладнае мастацтва" да альбома-каталога "Беларускае мастацтва XX стагоддзя" (2003).

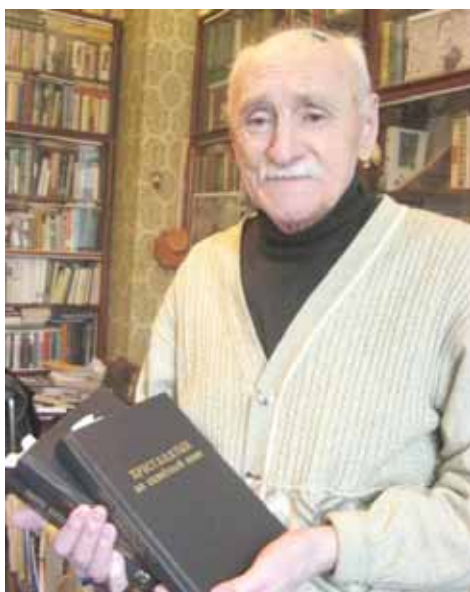
Вікіпедыя.

Ілья Кургану - 90

Ілья Львовіч Эйдельман (белор. **Ілья КУРГАН**, нар. 26 траўня 1926 года) - дыктар Беларускага радыё і тэлебачання з 1949 па 1990 год, заслужаны артыст Рэспублікі Беларусь (снежань 1968), літаратурны кансультант у Купалаўскім тэатры і Рэспубліканскім тэатры беларускай драматургіі, прафесар кафедры сцэнічнага маўлення ў Беларускай акадэміі мастацтваў і Менскам універсітэце культуры і мастацтваў.

Нарадзіўся ў Барысаве. У 1934 годзе сям'я пераехала ў Менск. Вучыўся ў менскай школе № 5. У вайну працаваў у Самаркандзе ў літаграфіі, вучыўся ў інстытуце інжынераў марскога флоту, а пасля паступіў у чыгуначны тэхнікум, адначасова падзарабляючы ў майстэрні пры чыгунцы. Затым працаваў у Ташкенце на паравозарамонтным заводзе разьбярком па метале.

У 1945 годзе паступіў у Менскі тэатральны Інстытут на акцёрскі факультэт на курс Еўсцігнея Міровіча, народнага артыста БССР. Скончыў інстытут у 1949 г. 1 лістапада 1949 г. прайшоў сярод амаль 100 кандыдатаў па конкурсе і быў прыняты дыктарам Беларускага радыё. 4 лістапада 1950 года быў апублікаваны артыкул Ільі Львовіча "Хай растуць нашы дзеці" пад псеўданімам *Ілья Курган*. Кіраўніцтва радыё прапанавала афіцыйна памяняць прозвішча для радыё. Гэта было не цяжка. Курган - дзяслочае прозвішча маці. Неўзабаве псеўданім стаў фірмовым знакам. Гэтае прозвішча ў са-

не прапала і была часткова рэлізавана працай у якасці акцёра ў радыёпастаноўках. Быў на радыё "Тэатр ля мікрафона", у якім удзельнічалі карыфеі - Барыс Платонаў, Леанід Рахленка, Стафанія Станюта... Яны ўмелі зрабіць так, што слухач бачыў чуае.

Ілья Курган лічыць, што для таго, каб было раўнапраўнае двухмоўе, сёння трэба добра ўкласціся ў беларускую мову. І зрабіць акцэнт трэба на навучанні ёй у школе.

- Гэта мой боль, мой пункцік: каб артысты, якія вядуць радыё і тэлеперадачы, ды ўсе мы - на вуліцах, у транспарце, на працы - маглі гаварыць і гаварылі на "чысцюткай беларускай мове". Дагэтуль чую - памятаю! - як гаварылі вялікія купалаўскія артысты - Глебаў, Платонаў, Ржэцкая, Стома, Уладамірскі, Дубашынскі... Яны былі захавальнікамі мовы, - гаворыць Ілья Курган.

Вікіпедыя.

Генрыху Далідовічу - 70

Генрых Вацлававіч ДАЛІДОВІЧ (1 чэрвеня 1946, в. Янковічы, Стаўпецкі раён, Менская вобласць) - беларускі пісьменнік.

Скончыў філалагічны факультэт БДУ (1968). Служыў у арміі. Настаўнічаў на Барысаўшчыне (1971-1973),

працаваў у аддзеле прозы часопіса "Польмя" (1973-1979), намеснікам галоўнага рэдактара (1979-1991), галоўным рэдактарам часопіса "Малодосць" (1991-2002). З 2003 года намеснік галоўнага рэдактара "Краязнаўчай газеты". Друкуецца з 1966 го-

да. Першы зборнік апавяданняў "Дажды над вёскай" (1974). Творы Г. Далідовіча адметныя лірызмам, увагай да побытавых дэталей, дакладным псіхалагізмам.

У раманах "Гаспадаркамень" (1984), прысвечаным пярэдадню I сусветнай вайны, шматбакова паказаў жыццё тагачасных вёскі і горада, няпростыя шляхі нацыянальнай інтэлігенцыі, у якой расло ўсведамленне свайго абавязку. У раманах "Пабуджаныя" (1988) і "Свой дом" (1989) шмат новых персанажаў - удзельнікаў і кіраўнікоў палітычнага руху розных кірункаў на Беларусі ў 1917-18 г. У раманах "Заходнікі" (1992) створана панарамная карціна жыцця заходнебеларускага сялянства і інтэлігенцыі пачынаючы з канца 1940-х г. іх "перавыхаванне", рэпрэсіі, міграцыі.

Вікіпедыя.

(Гутарку з Г. Далідовічам чытайце на ст. 2-3.)

